

groninger kracht

Hulp bieden bij Eten & Drinken

Voor medewerkers zonder zorgdiploma,
mantelzorgers, vrijwilligers en mensen buiten
de ouderenzorg zonder zorgdiploma's die
willen werken en bijdragen in de zorg.

veiligheid

gedrag

behoefte

herkenning

beleving

signalen

begrip

*Deze module is kort en
eenvoudig van opzet. Je leert
ondersteuning te bieden aan
ouderen.*

Leerdoel

Je kan iemand ondersteuning
bieden bij eten en drinken.

Groninger Kracht is de naam van het samenwerkingsverband van alle ouderenzorginstellingen in de regio Groningen. Er is een manier bedacht om meer handen aan het bed te krijgen. Daarvoor worden mensen met een zorghart (maar zonder zorgdiploma) in praktijkgerichte cursussen opgeleid voor het verrichten van zorgtaken. De modules zijn ontwikkeld door de samenwerkende partijen van Groninger Kracht.

Subdoelen

- Je kan contact maken
- Je vraagt of weet wat iemand wil eten en drinken
- Je kan iemand in de juiste houding eten en drinken geven
- Je kent de verschillende hulpmiddelen en weet hoe je deze kunt toepassen
- De problemen die je ziet en ervaart bij het eten en drinken geven maak je bespreekbaar met een zorgprofessional.
- Je kan werken volgens de afspraken.
- Je kan stapsgewijs werken.

Doelen voor jezelf

- Je kan in een comfortabele houding werken.
- Je kan grenzen aangeven.

Leeractiviteiten

- Praatplaat → met elkaar in gesprek
- Zelf ervaren → eten en drinken geven en krijgen
- Filmpjes
- Uitvoeren in de praktijk

Details

▶ Rollen

Coach, instructeur en begeleiden

▶ Tijd

3 bijeenkomsten van 2 uur, waarvan
1 bijeenkomst in de praktijk

▶ Bronnen en materialen

Opvragen LLO

▶ Groeperingsvormen

Maximaal groepsgrootte van 2 - 15

▶ Leeromgeving

Zo dicht mogelijk bij huis, openbare ruimte, scholen.

▶ Minimale eisen

Ruimte waar tenminste plek is voor
8-12 personen

▶ Toetsing

Evaluatiegesprek

Bijeenkomst 1:

Wat ga je leren:

Het toepassen van de handhygiëne via protocol

- Het maken van contact met de cliënt
- Zelfredzaamheid onderzoeken en stimuleren
- Voeding voor ouderen
- Bewust worden van jouw verantwoordelijkheden en hierin grenzen stellen

Lesmateriaal:

- Bespreken Praatplaat
- Protocol *Handhygiëne*
- Communicatie en gespreksvoering
- Korte theorieles over wat is zelfredzaamheid en zelfregie en wat zijn aandachtspunten om dit te stimuleren.
- Theorieles over wat is goede voeding
- Inzichtelijk maken van verantwoordelijkheden en nee kunnen zeggen en waarom zeg je nee.

Lesmateriaal les 1:

Praatplaat, wat zie je, wat ken je en wat kun je?

Protocolhandhygiëne van Vilans

[www.vilansprotocollen.nl/
werkinstructie/handen-wassen-
met-water-en-zeep?backUrl=
%2Fonderwerpen%2F2](http://www.vilansprotocollen.nl/werkinstructie/handen-wassen-met-water-en-zeep?backUrl=%2Fonderwerpen%2F2)

[www.vilansprotocollen.nl/
werkinstructie/handen-desinfecteren-
met-handalcohol?backUrl=
%2Fonderwerpen%2F2](http://www.vilansprotocollen.nl/werkinstructie/handen-desinfecteren-met-handalcohol?backUrl=%2Fonderwerpen%2F2)

Theorie contact maken

Powerpoint contact maken en achterhalen wat de cliënt lekker vindt

Theorie zelfredzaamheid en zelfregie:

Zie powerpoint

Theorie voeding voor ouderen:

Powerpoint voeding en ouderen

Jouw verantwoordelijkheden en de grenzen hiervan.

Kijk nog eens naar wat je taak is.

Wat moet je hiervoor weten en kunnen?

Welke verantwoordelijkheden haal je hieruit?

Waar ligt de grens van jouw verantwoordelijkheden?

Wanneer zeg je nee nav je verantwoordelijkheden?

Wat doe jij wanneer er een groter appèl op je wordt gedaan?

Bijeenkomst 2:

Vorbereitung: filmpjes over assisteren bij het eten en drinken

Wat ga je leren:

- Verschillende hulpmiddelen bij het assisteren bij eten en drinken.
- Methodisch werken middels protocol
- Waar let je op bij het assisteren bij eten en drinken
- Afspraken rondom eten en drinken; o.a. diëten en aangepaste voeding

Lesmateriaal:

- Protocol *Eten op bed of aan tafel*
- Verschillende soorten hulpmiddelen
- Bespreken filmpjes en oefenen met behulp van het protocol bij het geven van eten en drinken, o.a. over houding
- Tijdens het oefenen bespreken waar je op moet letten bij het assisteren bij het eten en drinken
- Tijdens het oefenen bespreken welke problemen je ervaart
- Gesprek over afspraken rondom eten en drinken nav stellingen

Lesmateriaal les 2:

Theorie hulpmiddelen bij eten en drinken

Powerpoint over hulpmiddelen

Protocol eten op bed of aan tafel

[www.vilansprotocollen.nl/
werkinstructie/eten-op-bed-of-aan-
tafel?backUrl=%2Fonderwerpen%2F2](http://www.vilansprotocollen.nl/werkinstructie/eten-op-bed-of-aan-tafel?backUrl=%2Fonderwerpen%2F2)

Aandachtspunten bij het assisteren bij het eten of drinken

Powerpoint over aandachtspunten bij eten of drinken
Afspraken rondom eten en drinken

Stellingen

Voer het gesprek met behulp van de volgende stellingen:

*“Ik mag iedere cliënt assisteren bij het eten of drinken”
(let hierbij op wat zijn de afspraken, slikproblemen,
zelfstandig kunnen eten)*

*“Elke cliënt bepaalt zelf wat hij eet of drinkt” let
hierbij op: persoonsgerichte zorg, afspraken in het
zorgdossier, aangepaste voeding)*

*“Ik bepaal wat ik iemand aanbiedt” (let hierbij op:
eigen regie cliënt, afspraken in het zorgdossier,
grenzen en verantwoordelijkheden)*

Bijeenkomst 3: praktijk

Vorbereiding: doornemen eerder verkregen materialen

Wat ga je leren:

- Het assisteren bij het eten en drinken (met handen op de rug, samen of overnemen)
- Het gebruiken van verschillende hulpmiddelen
- Verkennen van verantwoordelijkheden en nee kunnen zeggen en waarom zeg je nee
- Ervaren waar je op moet letten bij het assisteren bij het eten en drinken
- Bespreken van de problemen die je ervaart

Lesmateriaal praktijk:

- Protocol *Eten op bed of aan tafel*
- Verschillende hulpmiddelen die worden gebruikt binnen de instelling bij het eten en drinken
- Voedingsmiddelen om mee te oefenen

Lesmateriaal les 3: Praktijk

Vilansprotocollen die in de 1^e en 2^e bijeenkomst zijn gebruikt.

Oefenen met het bieden van hulp tijdens het eten, zonder hulpmiddelen, met hulpmiddelen.

Bespreken hoe het bieden van hulp wordt ervaren en hoe het wordt ervaren om hulp te krijgen.

Bespreken van de problemen die worden ervaren en waar sta je dan nog even weer bij stil (zie les 1 en 2).